ՀԱՅ ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

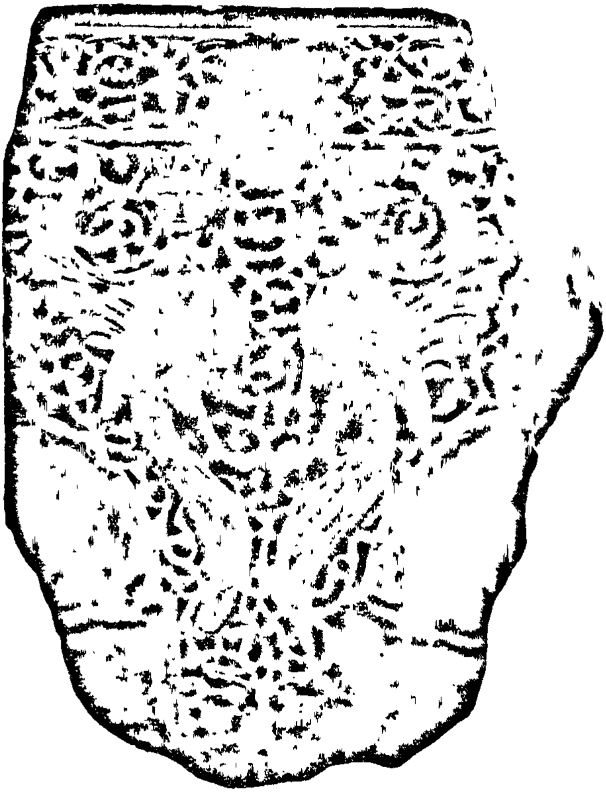

Քանդակագործական հատակոտր, Բագարանէն բերուած
(Էջմիածնայ Թանգարան)

ԾԵՐ ԿՌՈՒՆԿԸ

Գետափին վրայ, կռունկներու շարքին մէջ,
Ան իր գլուխը ծռեց.
Դըրաւ կըտուցը թեւին տակ, և ծեր, խոնջ,
Նուաղկոտ բիբով ըսպասեց
Իր վերջին սեւ վայրկեանին.
Երբ ընկերները ա՛լ մեկնիլ ուզեցին
Ան չըկըրցաւ անոնց թռիչքին միանալ.
Հազիւ բացաւ աչքն ու դիտեց օդին մէջ
Խըմբակին չուն՝ որ կ'երթար
Երդերէն վար կըրկռալով
Յանձնուած լուրեր, բարեւներ,
Եւ արցունքներ պանդուխտի։

Ա՜հ, խե՛ղճ թըռչուն. արդ դալկահար գրկին մէջ

digitised by A.R.A.R.@

Աշնանային ցուրտ լըռութեան՝ կը մեռնի ։
Փո՞ւճ է այլեւս երազել
Գարուն մ'հեռուն , պաղ հոսանքները օդին
Ճախրող թեւին տակ զօրեղ ,
Կամ սրունքներով ջըլերաց
Անցքը պաղուկ առուակներէ . մեծ վըզին
Մըխըրճումները շամբերուն մէջ կանանչ
Փո՞ւճ է այլեւս երազել ։

Թեւերը հայ կըռունկին
Ա՛լ յոգնած են ճամբորդելէ ։ Ան եղաւ
Հաւատարիմ սըրտաճըմլիկ պաշտօնին .
Փոխադրեց շա՜տ արցունքներ .
Ո՜րչափ հարսեր իրենց սըրտերն հըրատապ
Իր քընքշական փետուրներուն մէջ դըրին ,
Ո՜րչափ մայրեր և որդիներ բաժնըւած
Անոր թեւերը բեռցուցին համբոյրով . . .

Այդ սարսուռով մ'օրհասի
Ան վըրայէն կը թօթուէ
Մեծ վիշտն Ազգի մը նըժդեհ ,
Ուխտեր յանձնուած , լացեր գաղտ
Նըշանածի մ'որ տեսաւ ա՛լ իր յետին
Վարդի թօշնումը դեռ բընա՛ւ չհամբուրուած .
Տըրտում օրհնէնք մը մամու ,
Սէրեր , իղձեր . կարօտներ
Ա՛լ վըրայէն կը թօթուէ ։
Եւ գետափին գորշապատ
Ամայութեան մէջ բանալով վերջին հեղ
Յոգնած թռիչներն ուղղաբերձ՝
Հայ բլուրներուն, գիւղերուն վրայ կիսաւեր ,
Կըրկըռացում օրհասի
Գաղթումը ան կ'անիծէ՛.
Եւ կ'իյնայ , լուռ ։— Խիճերուն վրայ գետափին
Կ'որոշէ իր գերեզմանն ,
Ու մըխելով կըտուցն իր
Քարի մը տակ , բընակարան գօգօշի ,
Քարշ ձըգած վիզն իր ճապուկ ,
Ալիքներուն երգին մէջ
Դողով մը վեհ կը մեռնի՛. . .

Հոն օձ մ'որ լուռ , երկա՜ր ատեն , կը դիտէր
Այդ ճըգնաժամն ակնկառոյց բիբերով
Գետեզրէն վեր կը սողայ
Ու վըէժէ մ'հին օրերու ,
Վատ ոստումով մ'հապըշտապ՝
Անոր մեռած պարանոցին կ'ոլորուի . . .

ԴԱՆԻԷԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆ

ՉՐԱՂԱՆԻ ՊԱԼԱՏԸ

Տեսա՞ր բընաւ զայն հրաշակերտ՝
Որ ըսպիտակ կ'անդրադառնայ
Ծովուն յալիս կապուտաներկ՝
Որ կը փշրին յափունս նորա .

Ուր Բարրարա եւ Մարմարիս ,
Եւ ծովագեղ Գրոպոնդիտեանք՝
Ցըղեն նաւօք կըճեայ լերինս՝
Որ կը դառնան հոս ապարանք ։

Հարիւրաւոր դարուց շիրմեն
Արթըննալով ոգիք ազգաց՝
Իրենց գանձերը թափեր են
Մէջ յուսարձակ այն սըրահաց ,

Յորոց բաւիղ կամարակապ
Լայն թեւերով կը թըռչըտին
Մըտածութիւնք ցընորականք
Եւ արփայից ստուերք ահագին .

Ասորեստան եւ Բաբելոն՝
Սինեացին , Արաստանեայն ,
Եգիպտականն՝ Հընդիկն ըզգօն
Եւ նազելին Իտալական

Արեւելից մեծ Սուլթանին
Ընծայ բերեր են բիւրաւոր .
Հոն ձեռն ի ծնօտ նայի ծովին
Եւ մըտածէ արփայն հըզօր .

Պաստառալիր նաւք մինչ ի կայմ
Նորա շուքին տակ ընկղմեալ՝
Այն տեսլենեն յակնիրըս կան՝
Արեւելեան անուրջ կարծեալ .

Քան զՅոնիական եւ Դորացի .
Քան ըզԳոթաց ձեւ նորանշան ,
Պարսն Արաբին հոն կը կըցի ,
Հայ հանճարոյ մը ի հրաման ։

Ողորահիւս յուսանցից մօտ
Ի վեր ալեան սիւնք մարմարոյ
Կը մողորին արեւուն շողք
Բիւր զարդերու մէջ մանուածոյ .

digitised by A.R.A.R.@